

Trees COOMAN

Abdis monasterium Zonnelied Oostende

Achthonderd jaar geleden stichtte Clara van Assisi in het Italiaanse San Damiano de orde van de clarissen. Dat wordt wereldwijd gevierd van Palmzondag 2011 tot 11 augustus 2012, het naamfeest van de heilige Clara. Zuster Trees COOMAN, de abdis van het monasterium Zonnelied in Oostende, vertelt waarom ze destijds tot de clarissen toetrad en wat Clara voor haar betekent.

‘Clara naleven is afzien van macht en bezit’

Bert CLAERHOUT

Trees COOMAN is geboren in 1954 en opgegroeid in Sint-Amansberg. Aanvankelijk wees alles erop dat haar hele verdere leven zich daar, in de Sint-Bernadetteparochie, zou afspelen. Ze was kleuterleidster en geëngageerd in de Chiroleiding, gaf catechese en draaide volop mee in het parochiewerk. Het leek allemaal zo vanzelfsprekend. Tot ze op een gegeven ogenblik besepte dat geloven meer is dan dat.

– *U bent gelovig opgevoed. Was het kloosterleven daar een logische voortzetting van?*

Niet echt. Ik was de oudste van zeven, mijn ouders waren diepgelovig. Ze waren lid van het parochiekoor en van tal van christelijke verenigingen. Alle kinderen waren bij de jeugdbeweging. Sint-Bernadette was een kleine, maar actieve parochie. Ik bewonderde wat mijn ouders in de parochie deden en zag dat zij daartoe kracht putten uit het evangelie. Gebed en engagement lagen bij hen in elkaars verlengde. Het was dan ook vanzelfsprekend dat ik mij in de parochie inzette.

Ik werkte al als kleuterleidster, toen ik op een dag aan de onderpastoor vroeg: „Hoe hou jij dat vol?” Hij antwoordde: „Door mijn gebed, anders lukt het niet.” Het was alsof ik een slag in mijn gezicht kreeg. Plotseling besepte ik dat ik weliswaar naar de kerk ging, het evangelie beluisterde en actief was in de parochie, maar nauwelijks bad. Ik zag in dat er in mijn leven iets wezenlijks ontbrak.

– *En toen?*

Ik verlangde almaar meer naar stilte en verbondenheid met God. Vaak trok ik me terug in een stil hoekje in de kerk. Ik herinner me nog levendig een affiche van de vastencampagne van Broederlijk Delen. Daarop zag je, verpletterd onder drie enorme stenen, een mannetje met gespreide armen en benen. De stenen symboliseerden hebzucht, heerszucht en eerzucht – kwalen waaraan de wereld ten onder gaat. Ik ging na in welke mate die kwalen mijn leven bepaalden. Zo kwam ik almaar nader tot het evangelie en diende zich voor mij een nieuwe levenskeuze aan.

Die werd concreter toen ik, bij toeval, de clarissen van Oostende ontmoette. Ik vroeg de abdis hoe zij leefden en baden. Daarop barstte in mij een strijd los. Was dat iets voor mij? Ik was kleuterleidster, zag graag kinderen, maar tegelijk hunkerde ik naar een intenser gebedsleven.

Ik begon toen te lezen over Franciscus en Clara. Hun eenvoud van leven boeide me mateloos, al trachtte ik dat nog een tijd-

lang van me af te schuiven. Uiteindelijk keerde ik terug naar de Oostendse clarissen om met hen mee te leven en na te gaan of het inderdaad dat was wat ik wilde. Op mijn vierentwintigste ben ik ingetreden.

– *Dat is inmiddels 35 jaar geleden. Sinds 2005 bent u abdis van de gemeenschap. Nooit spijt gehad?*

Neen, ik vond hier wat ik zocht: een leven van gebed en liefde, zonder franjes, en tegelijk open voor de wereld. Leven in gemeenschap houdt in dat je elkaar leert aanvaarden, met ieders goede en minder goede eigenschappen. Ik heb mijn medezusters niet zelf gekozen, maar heb hen gekregen om samen een spirituele weg te gaan. Als dat niet je uitgangspunt is, is het kloosterleven niets voor jou. Dat houdt wel in dat je met jezelf in het reine moet komen. In die zin is een leven in gemeenschap een leerschool die weerspiegelt hoe je relatie met God is. Bij ons geen streven naar perfectie, wel de aanvaarding van al wat zwak en broos is. Voor Franciscus en Clara is de aandacht voor het kwetsbare wezenlijk voor een goed begrip van de menswording en de kruisdood van Christus. En dus ook voor mijn menswording.

„In het Clarajaar willen we de boodschap uitdragen dat er een leven mogelijk is dat stoelt op respect en mededogen”

Het lijden en het gemis van wie naar ons komt, heeft altijd te maken met de weg van Jezus. Wij, clarissen, verwijderen ons nooit van het kwetsbare. We zijn geroepen om een biddende gemeenschap te zijn, in verbondenheid met de wereld. We volgen het nieuws, we weten wat er in Japan en in de Arabische landen gebeurt, we leven mee met alle pijn en lijden.

Zuster Trees: „Wij, clarissen, verwijderen ons nooit van het kwetsbare.” © Violet Corbett Brock

– *Wat is in een notendop de boodschap van Clara?*

Leef met elkaar zoals je bent. Leven volgens Franciscus en Clara is afzien van bezit en macht. Het is leven als ‘bevrijde’ mensen die zich door God bemind weten. Dat het jubeljaar op Palmzondag begint, is niet toevallig. Destijds verliet Clara op een Palmzondag het ouderlijke huis en sloot ze zich bij Franciscus aan. Zij kwam uit de aristocratie, maar vrij jong al had ze de vergankelijkheid van macht en rijkdom ingezien. Het leek haar onzinnig je daaraan vast te klampen. In vrede leven met je medemensen en met God was voor haar veel belangrijker. Die boodschap willen we in het Clarajaar overbrengen. Tonen dat er een leven mogelijk is dat stoelt op respect en mededogen.

– *Ook in Oostende, een kuststad waar heel wat vreemde vogels aanspoelen?*

Zeker. De anonimiteit is hier groot. Bovendien zijn veel armen van het binnenland naar de kust afgezakt. Als ze bij ons aankloppen, helpen we hen met eten en kleding.

Maar daarnaast is er ook een spirituele nood. Onze gemeenschap telt dertien zusters, onder wie een Afrikaanse medezuster uit Malawi. We maken hosties, hebben een pottenbakkerij en een bescheiden gastenverblijf. Voor de parochies uit de omgeving zijn we een ‘oaseplek’.

Er vinden hier stiltedagen, conferenties en ontmoetingen voor vormelingen plaats, bijeenkomsten van de werkgroep Contemplatieve dialoog en sessies van de beweging voor Christelijke meditatie. Die lokale verankering creëerde, naast de kern van de trouwe misgangers in het weekend, gaandeweg een tweede kring van vrienden en belangstellenden. Kortom, in Oostende kennen ze ons wel.